

Enkeltbekkasin *Lymnocryptes minimus*

Jack snipe

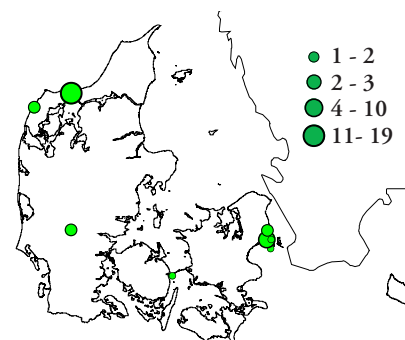
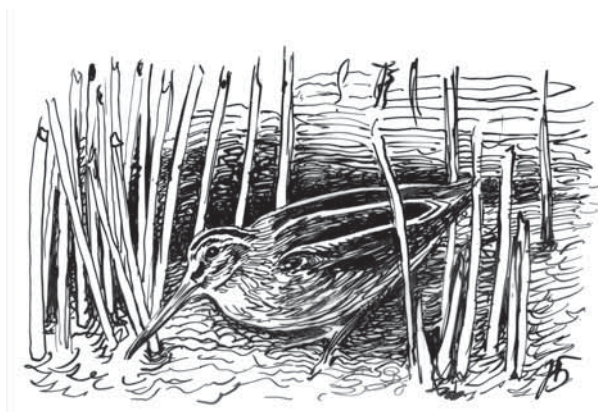

Fig. 2. Mærkningslokaliteter for fugle, som senere er genmeldt.
Ringing sites for birds later recovered.

Enkeltbekkasinen yngler i moser i det nordøstlige Skandinavien og videre østpå gennem Nordrusland til det østlige Sibirien. Efter yngletiden og overstået fældning passerer enkeltbekkasiner Danmark på træk fra september til begyndelsen af november og om foråret, i mindre antal, fortrinsvis i april (Meltofte 1993). I milde vintre kan et mindre antal enkeltbekkasiner overvintre i Danmark, men størstedelen af den europæiske bestand overvintrer sandsynligvis i kystnære egne af Vesteuropa og Middelhavsområdet samt i Sahelzonen syd for Sahara.

Mærknings- og genmeldingsdata

I Danmark er der i alt ringmærket 601 enkeltbekkasiner i perioden fra 1949 til 2002 (fig. 4). Flest blev mærket i 1962 (85 på Amager) og i 1969 (81 i Vejlerne i Nordvestjylland). Fra sidst i 1990'erne er der årligt mærket et mindre antal enkeltbekkasiner. I alt 43 af de mærkede fugle er genfundet, heraf 21 mærket i Vejlerne og 12 på Amager, mens de resterende stammer fra mærkninger udført ved Førbysø i Thy, Løvlund i Midtjylland, Knudshoved på Fyn og Utterslev Mose ved København (fig. 2). Hovedparten af de genmeldte

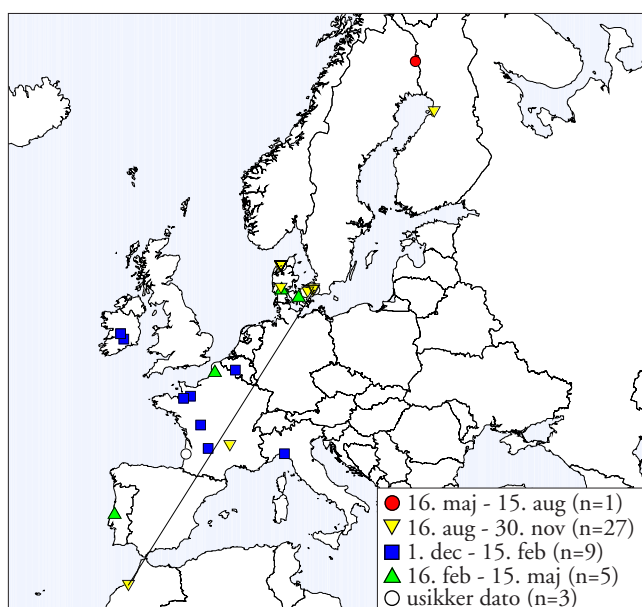

Fig. 1. Samtlige genfund i forskellige sæsoner af enkeltbekkasin ringmærket i Danmark (n=45). Linje angiver direkte træk. All recoveries in different seasons of jack snipe ringed in Denmark (n=45). Line indicates direct migration.

Fakta Facts

Mærkninger *Birds ringed* 601

Genmeldinger *Recoveries*

Antal genmeldinger *No. of recoveries* 45

-heraf uden for Danmark *Recovered abroad* 16 (36%)

Antal fugle *No. of individuals* 43

-heraf mærket som unger *Ringed as chicks* 0

Genmeldingsandel *Proportion recovered* 7,2%

Mærket i udlandet og genmeldt i Danmark 6

Ringed abroad and recovered in Denmark

Ekstremer *Extremes*

Højeste alder *Oldest bird* 2 år 11 mdr.

Længste afstand *Longest dist.* Marokko *Morocco* 2.900 km

Nordligst *Northernmost* Sverige *Sweden* (67° 12'N)

Sydligst *Southernmost* Marokko *Morocco* (33° 30'N)

Østligst *Easternmost* Finland *Finland* (25° 26'E)

Vestligst *Westernmost* Portugal *Portugal* (08° 49'W)

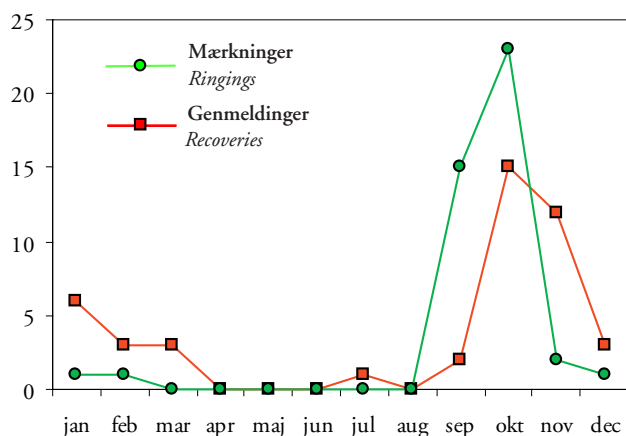

Fig. 3. Mærknings- og genmeldingsmåned for genfund af enkeltbekkasin. Month of ringing and recovery of recovered jack snipe.

fugle er mærket i september og oktober, men enkelte også i vintermånederne (fig. 3). To af de gemeldte fugle er mærket som ungfugle i deres første leveår, mens resten var voksne på mærkningstidspunktet. Ud over enkeltbekkasiner, ringmærket i Danmark, er der her i landet genfundet seks fugle, som var ringmærket i udlandet.

Træk og overvintring

Antallet af genfund inden for artens yngleområde er meget begrænset, men to fund tyder dog på, at de danske trækgæster kommer fra Nordsverige og Finland (fig. 1). Det er fortsat uklart, om også russiske fugle passerer Danmark.

Hovedparten af enkeltbekkasinerne passerer Danmark i løbet af september og oktober (Meltotte 1993), og her topper antallet af ringmærkede fugle også (fig. 3). Ved Norges sydkyst er der mærket enkeltbekkasiner i slutningen af september og begyndelsen af oktober, som efterfølgende er genfundet i Danmark (fig. 6).

En del af fuglene raster tilsyneladende i længere tid i Danmark; således er 22 af fuglene gemeldt på mærkningslokaliteten samme efterår mellem 1 og 38 dage efter mærkningen. Et enkelt genfund på mærkningslokaliteten året efter mærkningen antyder, at fuglene benytter de samme rastelokaliteter flere år i træk. Den samme trofasthed over for vinterkvarteret antydes af vintermærkninger og genfund i Belgien (Nørrevang 1959) og på De Britiske Øer (Wernham m.fl. 2002).

Fra Danmark trækker de fleste enkeltbekkasiner sandsynligvis videre mod sydvest over en bred front fra Irland i vest til Italien i øst (fig. 1). I november har gennemsnitspositionen for de danskmærkede fugle bevæget sig syd for Danmark (fig. 5). I starten

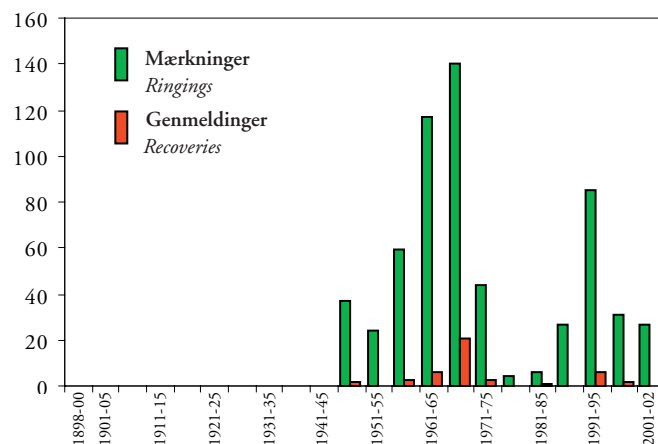

Fig. 4. Mærknings- og genmeldingsår for enkeltbekkasin ringmærket i Danmark. Ringing and recovery year of jack snipe ringed in Denmark.

af november er en danskmærket enkeltbekkasin genfundet i Frankrig og en anden i Marokko i slutningen af november (fig. 1). Bemærkelsesværdig er en enkeltbekkasin, som blev mærket i det centrale Tyskland i slutningen af september og genfundet i Danmark to uger senere (14. oktober).

I vinterperioden er de danskmærkede enkeltbekkasiner genfundet i Irland, Belgien, Frankrig og Italien (fig. 1). Arten overvintrer desuden i Sahelzonen syd for Sahara, hvorfra der dog ikke foreligger genfund. Enkeltbekkasinen overvintrer fåtalligt i Danmark, og i tilfælde af isdække søger fuglene sandsynligvis mod isfri åbredder (Pedersen 1989).

Returtrækket fra overvintringsområderne begynder i de sydlige områder i februar (Cramp & Simmons 1983). I Danmark dukker enkelte trækgæster op i marts, og det ret begrænsede forårstræk kulmine-

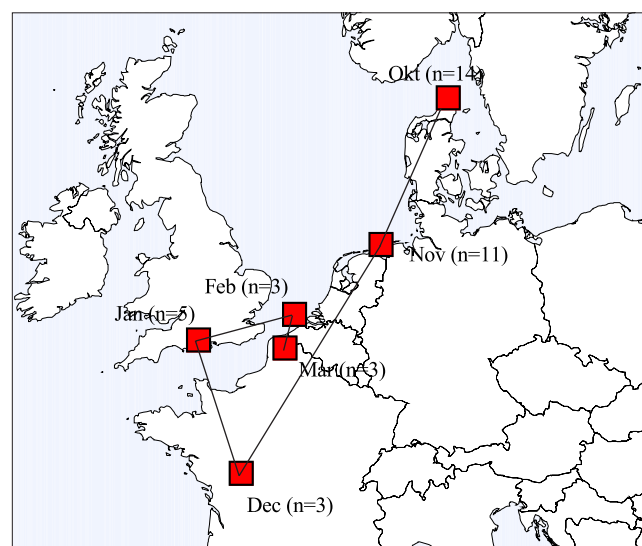

Fig. 5. Månedlige gennemsnitspositioner for enkeltbekkasin ringmærket i Danmark. Monthly mean positions of jack snipe ringed in Denmark.

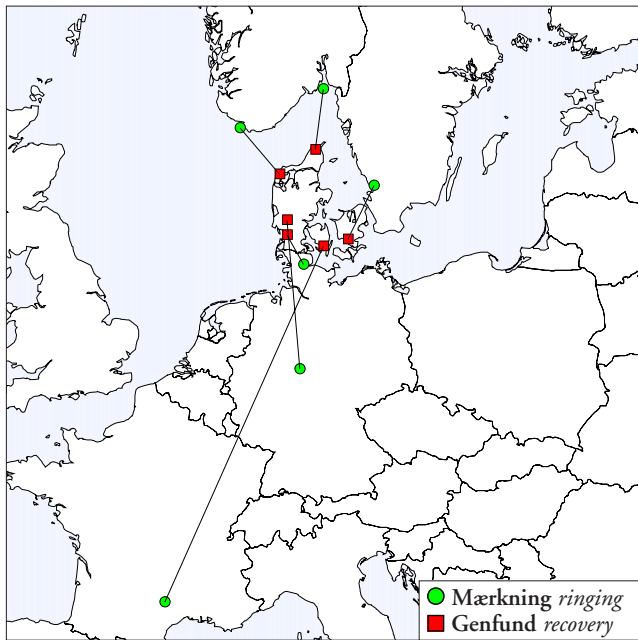

Fig. 6. Mærkningslokaliteter forbundet til genfundlokaliteter for enkeltbekkasin ringmærket i udlandet og genfundet i Danmark (n=6). Ringing locations connected to recovery sites of jack snipe ringed abroad and recovered in Denmark (n=6).

rer i april (Meltofte 1993). I forårsperioden (fig. 1) er danskmerkede enkeltbekkasiner genfundet i Nordfrankrig (25. februar) og Portugal (14. marts). En enkelt fugl er fundet i marts på lokaliteten, hvor den blev mærket om efteråret, hvilket antyder, at fuglene benytter de samme lokaliteter både forår og efterår. Enkeltbekkasinerne ankommer til ynglepladserne i Nordskandinaven fra midten af april til midten af maj (Cramp & Simmons 1983).

Genmeldings- og dødsårsager

Omkring halvdelen af genmeldingerne drejer sig om fugle, hvor ringnummeret er aflæst og fuglen atter sluppet fri (fig. 7A). Alle disse aflæsninger er foretaget på mærkningslokaliteten. Jagt er den primære kendte dødsårsag (fig. 7B). I Danmark skydes der årligt mellem 1.000 og 4.000 enkeltbekkasiner fra september til december (Bregnballe m.fl. 2003). I genfundsmaterialet er der i alt indrapporteret fem skudte ringmærkede

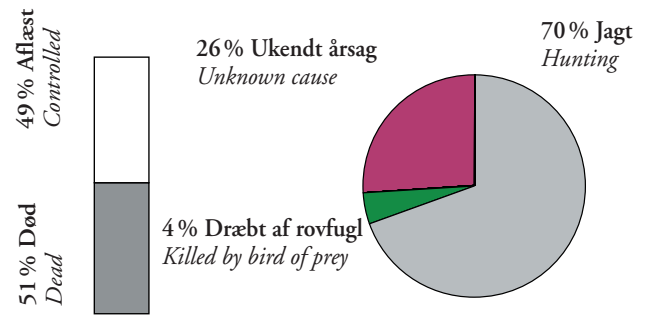

Fig. 7. A) Genmeldingsårsager (n=45) og B) dødsårsager (n=23) for enkeltbekkasin ringmærket i Danmark. A) Cause of recovery (n=45) and B) cause of death (n=23) of jack snipe ringed in Denmark.

fugle fra Danmark, senest i 1996. Uden for Danmark foreligger der skudte, danskmerkede fugle fra Belgien, Irland, Frankrig, Portugal og Marokko. En danskmerket enkeltbekkasin blev genmeldt, da dens ben og ring blev fundet i en vandrefalkerede i Sverige.

English summary

The jack snipe is a rather common passage migrant in Denmark in September–November and in April.

The first jack snipe was ringed in 1949, with the majority ringed in the 1960s. The majority of the recovered birds were ringed in September and October and few during winter. Most were ringed in Vejlerne and on Amager.

Only a few birds have been recovered inside the breeding area, but it is evident that some migrants from northern Sweden and Finland pass Denmark on their migration. Some birds have been found in Denmark more than a month after ringing, while others continue their migration rather quickly. In November the mean position is south of Denmark. Some migrate W, others due S. One Danish ringed jack snipe was recovered in Morocco in late November, and during winter birds have been recovered in Ireland, Belgium, France and Italy. A few winter in Denmark and in spring most birds are observed in April. Jack snipes arrive at the breeding sites in north Scandinavia from mid-April to mid-May.